

اولویت های تحقیقاتی دو ساله حوزه سلامت استان قم- سال ۱۴۰۱-۱۴۰۲

حیطه علمی: بیماری های واگیر	
عنوان اولویت متناظر با طرح مصوب	
رتبه	
۱	اپیدمیولوژی و مداخلات درمانی مناسب سل با تأکید بر سل مقاوم به درمان
۲	الگوی مقاومت آنتی بیوتیکی و راهکارهای پیشگیری از گسترش آن در استان بویژه عفونتهای بیمارستانی
۳	اپیدمیولوژی، بار بیماری، عوارض همه گیری شناسی، پیشگیری و درمان بیماری های واگیر مثل ایدز و هپاتیت و...
۴	نقش پدافند غیر عامل و پدافندهای زیستی در پیشگیری از بیماری های واگیر (بیوتروریسم)
۵	بررسی بیماریهای مشترک انسان و حیوان و راهکارهای کنترل آن
۶	بررسی عفونتهای نوپدید و باز پدید (با رویکرد الگوهای انتشار/ انتقال و غربالگری و تشخیص)
۷	ارزیابی و بررسی بیماریهای واگیر منتقله از آب و غذا/ عفونت های قارچی و باکتریایی و انگلی بومی استان
۸	غربالگری، تشخیص، پیشگیری و درمان بیماریهای عفونی منتقله از راه جنسی/خون و.....
۹	بیماری های منتقله بوسیله بندپایان و حشرات

حیطه علمی: بیماری های غیرواگیر

رتبه	عنوان اولویت متناظر با طرح مصوب
۱	اختلالات رشد در کودکان
۲	پیشگیری از حوادث ترافیکی
۳	مطالعات در حوزه روش های توان بخشی و بررسی علل معلولیت های جسمی- حرکتی و ذهنی و روش های کنترل آن
۴	اپیدمیولوژی ، پیشگیری ، شناسایی زودهنگام ، درمان و بازتوانی بیماریهای غیرواگیر (سرطان، دخانیات، دیابت، خونی، آلرژیک، اختلالات ژنتیکی شایع، رفتارهای پرخطر، مغز و اعصاب، قلبی عروقی، کبد چرب، استئوپروز، سندرم متابولیک، تیروئید، بیماریهای ریوی، اسکلتی عضلانی و بیماری های نقص ایمنی و اتوایمیون و...) ارزیابی نظام مراقبت از بیماریهای فشارخون و دیابت و عوامل مؤثر بر عدم مراقبت بیماران در مراکز بهداشتی بررسی مصرف خودسرانه داروها/ داروهای گیاهی/ تداخلات داروها و...
۵	ارزیابی نظام مراقبت از بیماری های غیرواگیر مثل(فشار خون و دیابت)
۶	بررسی مصرف خودسرانه داروها / گیاهان دارویی/ تداخلات دارویی
۷	پیامدهای فیزیکی و روانی/ توانمند سازی گروه ها و ایجاد آمادگی در سطح جامعه در خصوص بلایای طبیعی
۸	طراحی و ارائه مدل مناسب جهت ایجاد نظام واحد و یکپارچه ارائه خدمات سلامت در بلایا و بیماری های غیرواگیر

حیطه علمی: فناوری های سلامت

رتبه	عنوان اولویت متناظر با طرح مصوب
۱	طراحی، ساخت، استخراج و خالص سازی انواع ترکیبات فعال دارویی شیمیایی و واکسن ها، مواد اولیه دارویی و اکسیبیان
۲	طراحی ساخت و خالص سازی انواع داروهای گیاهی و مکمل های دارویی - فرمولاسیون دارویی
۳	مطالعه و ارائه الگوها و پلتفرم های پزشکی از راه دور / اپلیکیشن های تلفن همراه
۴	طراحی، ساخت، تولید و فروش کیت ها و فرآورده های بیولوژیک و نو ترکیب و پلیمرهای زیستی / طراحی بیوسنسور / تجهیزات پزشکی
۵	طراحی، ساخت و تولید انواع دستگاه های مرتبط با حوزه پزشکی و دندان پزشکی
۶	انواع مطالعات به روز و انتقال فناوری در حوزه مهندسی بافت، مطالعات حیوانی، کشت بافت گیاهی و سیستم های بیولوژیک
۷	طراحی الگو و الگوریتم های هوش مصنوعی برای کاربرد در حوزه سلامت
۸	طراحی و ساخت انواع نانو ذرات و نانو الیاف مرتبط و قابل کاربرد در حوزه سلامت
۹	فناوری سلولهای بنیادی و پزشکی بازساختی در حوزه های سلامت همانند علوم اعصاب
۱۰	انتقال فناوری و ارائه طرح های نوین در حوزه اندازه گیری و ارزیابی ریز مقدار فرآورده های دارویی / سموم / مواد آرایشی و بهداشتی، مواد غذایی و ... به صورت برون تن و درون تن و شبیه سازی و مطالعات کارآزمایی بالینی

حیطه علمی: علوم پایه پزشکی

رتبه	عنوان اولویت متناظر با طرح مصوب
۱	مطالعات سلولی و ملکولی در بیماریهای شایع واگیر و غیر واگیر و فعالیت‌های پژوهشی مرتبط
۲	بررسی ژنتیک مولکولی، پاتولوژی بیماری‌ها
۳	توسعه‌ی متدهای آنالیز و آزمایشگاهی و ساخت دستگاه آزمایشگاهی
۴	تحقیقات در زمینه غربالگری و ژنتیک ملکولی و تشخیص زودرس بیماریها
۵	مطالعات بنیادی سلول‌های بنیادی و پزشکی بازساختی با تلفیق علوم مختلف
۶	مطالعه درد و آزمایشات رفتاری و مکانیزم‌های کنترل آن
۷	مطالعات بیوشیمی / ایمنی شناسی / فارماکولوژی / سم شناسی / فیتوشیمی
۸	مطالعات بیوتکنولوژی / باکتری شناسی / ویروس شناسی / میکروب شناسی / قارچ شناسی / انگل شناسی
۹	مطالعات بیوپروسس (فرآیندهای تخمیر و بهینه سازی)

حیطه علمی: طب ایرانی /مکمل /گیاهان دارویی	
رتبه	عنوان اولویت متناظر با طرح مصوب
۱	استاندارد سازی روش های تشخیصی ،درمانی، پیشگیری در طب ایرانی
۲	مطالعات بالینی اثرات گیاهان دارویی
۳	بررسی اثر رعایت اصول حفظ الصحه و اصلاح تغذیه در درمان و کاهش بروز بیماری ها با تأکید بر بیماری های شایع مانند دیابت، کبد چرب، بیماری های گوارشی و متابولیک (فشارخون بالا، دیابت، چاقی، کبدچرب و ...) با تأکید بر تدابیر تغذیه و ورزش
۴	بررسی اثر داروهای گیاهی بومی کشور بویژه قم و طب ایرانی در درمان بیماری ها با تأکید بر بیماری هایی مانند دیابت، کبد چرب، بیماری زنان و...
۵	بررسی اثر اعمال یداوی مانند ماساژ، بادکش و ..در درمان بیماری ها با تأکید بر بیماری هایی مانند دیابت، کبدچرب، بیماری زنان و...
۶	طراحی پرسشنامه با محور مبانی، پیشگیری، درمان بر مبنای اصول طب ایرانی و تعیین روایی و پایایی
۷	پژوهش های مداخله ای به منظور نهادینه سازی طب ایرانی در نظام سلامت
۸	پژوهش بر روی متون طب سنتی ایران و مبانی نظری و فلسفی
۹	بررسی اثرات بیولوژیکی گیاهان دارویی
۱۰	تطبیق فارماکولوژی طب سنتی و نوین

حیطه علمی: تحقیق در سیستم های بهداشتی (HSR) Health System Research	
رتبه	عنوان اولویت متناظر با طرح مصوب
۱	کلیدی ایده ها، طرح ها و الگوهای مرتبط با بهینه سازی فرآیند های درمانی همانند نظام ارجاع و پزشک خانواده
۲	کلیدی ایده ها، طرح ها و الگوهای مرتبط با بهینه سازی فرآیند های بهداشتی
۳	کلیدی ایده ها، طرح ها و الگوهای مرتبط با بهینه سازی فرآیند های آموزشی و پژوهش در آموزش
۴	کلیدی ایده ها، طرح ها و الگوهای مرتبط با بهینه سازی فرآیند های غذا و دارو
۵	کلیدی ایده ها، طرح ها و الگوهای مرتبط با بهینه سازی فرآیند های پژوهشی
۶	کلیدی ایده ها، طرح ها و الگوهای مرتبط با بهینه سازی فرآیند های دانشجویی و فرهنگی
۷	کلیدی ایده ها، طرح ها و الگوهای مرتبط با بهینه سازی فرآیند های توسعه و مدیریت منابع
۸	کلیدی ایده ها، طرح ها و الگوهای مرتبط با بهینه سازی فرآیند های فرآیندهای سمن ها/ خیریه ها در حوزه سلامت
۹	کلیدی ایده ها، طرح ها و الگوهای مرتبط با بهینه سازی فرآیند های بخش خصوصی / سایر سازمان های سلامت و نظام بیمه ای در حوزه سلامت
۱۰	کلیدی ایده ها، طرح ها و الگوهای مرتبط با بهینه سازی فرآیند های ارائه خدمات درمانی و بهداشتی در سطح استان و ملی همانند گردشگری سلامت و بررسی راه کارهای ارتقای وضع موجود

حیطه علمی: علوم بهداشتی و اپیدمیولوژی

رتبه	عنوان اولویت متناظر با طرح مصوب
۱	انجام طرح های فناورانه در حوزه محیط زیست شامل هوا/ آب/ فاضلاب/ خاک/ پسماندها/ سموم و ...
۲	بررسی و ارائه راهکارهای مدیریت پسماندهای پزشکی
۳	ارزیابی و اندازه گیری و کنترل عوامل زیان آور محیط کار در واحدهای صنعتی / سازمانی و معدنی
۴	ارزیابی ریسک های موجود در فعالیت های شغلی / ارائه طرح شرایط اضطراری / مدیریت ریسک
۵	مدلسازی عوامل مؤثر بر اختلالات شغلی با استفاده از معیارهای استاندارد مثل معیارهای تصمیم گیری چند متغیره و مداخله به منظور اصلاح محیط های شغلی
۶	طرح های ابزاری سازی در حوزه سلامت و اثربخشی سیاست های سلامت بر بهبود شاخص های استانی و ملی
۷	انجام طرح های مرور سیستماتیک و متاآنالیز بیماری ها و چالش های استانی و ملی حوزه سلامت
۸	انجام تحقیقات کیفی به منظور شناسایی مشکلات و چالش های بهداشتی و ارائه راهکارهای اصلاحی

حیطه علمی: سلامت روان/SDH

رتبه	عنوان اولویت متناظر با طرح مصوب
۱	بررسی و ارزیابی تأثیر مדיاهای جدید در عرصه اطلاع رسانی بر سلامت روان جامعه
۲	بررسی تأثیر الگوهای مراقبتی و درمانی جامعه محور در استای سلامت جامعه
۳	بررسی شاخص های روان سنجی همانند افسردگی، اضطراب و استرس در عموم مردم و گروه های مختلف شغلی و همچنین رده بندی سنی خاص (سالمندان، نوجوانان و جوانان)
۴	بررسی وضعیت سلامت روان، نشاط و امید به زندگی در جمعیت ها و گروه های مختلف جامعه
۵	بررسی راهبردها و راهکار های جلب مشارکت مردم در اجرای سیاست های جدید جمعیتی
۶	بررسی نحوه جلب و مشارکت جامعه برای ارتقای سطح شاخص های کمی و کیفی سلامت
۷	بررسی تأثیر اپیدمی کووید -۱۹ بر سطح سلامتی عموم مردم

حیطه علمی: علوم دارویی و داروهای گیاهی

رتبه	عنوان اولویت متناظر با طرح مصوب
۱	بررسی اثر ترکیبات مؤثر داروهای گیاهی بر بیماری های مختلف
۲	بررسی اثر عوارض جانبی فارماکنتیک، فارماکودینامیک، فارماکوژنتیک مواد دارویی گیاهی
۳	بررسی اثر عوارض جانبی فارماکنتیک، فارماکودینامیک، فارماکوژنتیک مواد دارویی شیمیایی
۴	مطالعه شاخص های اقتصاد دارویی و ارزیابی هزینه اثربخشی داروها
۵	مطالعه ارزیابی و پیشگیری از خطاهای دارویی عوارض دارویی و اجرای پروتکل های دارو-درمانی

حیطه علمی: علوم تغذیه و صنایع غذایی

رتبه	عنوان اولویت متناظر با طرح مصوب
۱	سرانه مصرف نمک، غذاهای آماده، روغن ... و منابع غذایی آن در سطح استان قم
۲	بررسی محصولات تراریخته، سلامتی و امنیت غذایی در استان قم
۳	بررسی وضعیت پروفایل عناصر معدنی ماکرو و میکرو در محصولات دام و طیور تولیدی در استان قم و مقایسه آن با استانداردهای توصیه شده در تغذیه انسانی
۴	الگوهای غذایی غالب و نقش این الگوهای غذایی در پیدایش بیماریهای مزمن
۵	پایش محصولات زراعی استان قم از نظر باقیمانده سم و کود
۶	بقایای آنتی بیوتیکها در محصولات و فرآورده های گوشتی و نقش آنها در مقاومت آنتی بیوتیکی
۷	فرآوری محصولات تخمیری و نقش آنها در سلامت و بیماری و ...
۸	پیشگیری از سوء تغذیه و تأمین ریز مغذی های مؤثر بر سلامت آحاد مردم
۹	ایمنی و سلامت در فرآیند تولید، توزیع، انتقال و مصرف مواد غذایی بخصوص صنایع بسته بندی
۱۰	وضعیت الگوی تغذیه مناسب در گروههای مختلف و بررسی عوامل تأثیرگذار بر روی آن

حیطه علمی: دندانپزشکی در گروه‌های مختلف و بیماران خاص

رتبه	عنوان اولویت متناظر با طرح مصوب
۱	بررسی راهبردها و راهکارهای افزایش پوشش و مراقبت های بهداشتی- درمانی دندان و پیشگیری از بیماری های دهان و دندان
۲	شیوع و بروز ضایعات پاتولوژیک دهان و دندان
۳	تجهیزات و مواد دندانی نوین در حیطه دندانپزشکی
۴	بررسی میزان انطباق عملکردی دندانپزشکان با پروتکل های ایمنی، بهداشتی ارگونومی و محیط زیست(وسایل محافظ فردی و ...)
۵	عوامل محیطی و ژنتیکی تأثیرگذار بر بیماری های دهان و دندان
۶	روش ها و تکنیک های نوین در بهبود بیماری های مختلف دندان(با توجه به گرایش های مختلف دندانپزشکی (اندودنتیکس، پرپودنتیکس ، رادیولوژی و...)

حیطه علمی: سلامت معنوی اسلامی / اخلاق و فقه سلامت / نظام سلامت دینی

رتبه	عنوان اولویت متناظر با طرح مصوب
۱	طراحی نظام ارائه خدمات سلامت معنوی
۲	طراحی نظام آموزش سلامت معنوی در تمامی سطوح
۳	تدوین منشور حقوق بیمار از منظر منابع دینی
۴	تدوین منشور حقوق کارکنان سلامت از منظر منابع دینی
۵	ملاحظات فقهی آینده های بیوتکنولوژی و سایر عرصه های فناورانه سلامت (دستکاری های ژنتیکی، تراریخته ها، هوش مصنوعی و ...) گزاره های زیربنایی دین
۶	بررسی چالش های اخلاقی نظام سلامت و ارائه راهکار
۷	تدوین شاخص ها و برنامه استقرار عدالت در سلامت از منظر منابع دینی
۸	بازنگری برنامه های آموزشی رشته های علوم پزشکی با رویکرد تلفیق آموزه های دینی
۹	بررسی عوامل کلیدی مؤثر بر آینده سلامت (با تأکید بر دین، معنویت و اخلاق)
۱۰	طراحی و روانسنجی ابزارهای سنجش سلامت (الگوی سالم تغذیه، اضطراب، افسردگی، رضایت، ...) براساس منابع دینی

حیطه علمی: پرستاری و مامایی

رتبه	عنوان اولویت متناظر با طرح مصوب
۱	اورژانس های پرستاری و مامایی / پیش بیمارستانی
۲	طب سالمندی و ارتقای سلامت سالمندان
۳	مراقبت های جامعه نگر و ارتقای سلامت خانواده و جامعه
۴	طب مکمل در پرستاری و مامایی
۵	ارتقای سلامت گروه های پرخطر و آسیب پذیر
۶	ترویج زایمان ایمن (نقش آموزش ها و مراقبت های دوران بارداری و بعد از زایمان از مادر و جنین و زایمان فیزیولوژیک با هدف کاهش میزان سزارین)
۷	نقش سرمایه اجتماعی بر ارتقای سلامت جامعه
۸	انجام مطالعات کیفی در حوزه ی پرستاری و مامایی

حیطه علمی: سبک زندگی

رتبه	عنوان اولویت متناظر با طرح مصوب
۱	بررسی و شناسایی الگوهای سبک زندگی ایرانی - اسلامی
۲	بررسی و شناسایی عوامل مؤثر بر سبک زندگی ایرانی - اسلامی در حوزه های روحی، روانی، جسمی و معنوی در گروه های مختلف جامعه به خصوص گروه های خاص (سالمندان، نوجوانان و زنان)
۳	بررسی شیوع و اپیدمیولوژی اختلال خواب در سطح گروه های مختلف جامعه و ارائه راهکارهای حل مسئله
۴	بررسی علل تغذیه نامناسب در سطح عموم جامعه و ارائه الگوهای تغذیه ای سالم براساس سبک زندگی ایرانی - اسلامی
۵	بررسی تأثیر ورزش مستمر بر سطح سلامتی افراد بخصوص سالمندان و زنان
۶	مراقبتهای ادغام یافته در سالمندی و تأثیر آن بر وضعیت سلامتی سالمندان با تأکید بر بیماری های غیر واگیر به خصوص سرطان، بیماری های قلبی و عروقی، دیابت، آلرژی، استئوپروز، پیرگوشی، افسردگی، آلزایمر و اختلالات شناختی
۷	بررسی کیفیت زندگی مرتبط با سلامت در گروه های جمعیتی مختلف
۸	آسیب شناسی مؤلفه های سبک زندگی مردم قم و ارائه و ترویج الگوهای مناسب رفتار بهداشتی و سبک زندگی ایرانی - اسلامی

حیطه علمی: بررسی آسیب‌های اجتماعی گروه آسیب پذیر / قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت

رتبه	عنوان اولویت متناظر با طرح مصوب
۱	بررسی حمایت های دوران بارداری ، زایمان و پسا زایمان
۲	تحقیقات در علوم ناباروری
۳	ارزیابی وضعیت پوشش واکسیناسیون کودکان زیر دو سال و زنان باردار در استان قم/ اثربخشی و ایمنی واکسن ها و تولید واکسن های جدید
۴	اختلالات باروری
۵	ارزیابی عوامل خطر بیماریهای واگیر و غیرواگیر در استان و تعیین خطرمتسبب در جمعیت
۶	تحقیقات در زمینه سلولی و ملکولی در علوم ناباروری
۷	بررسی و ارائه طرح های نوآورانه در خصوص ارتقای سطح سواد سلامت عموم جامعه بویژه اختلالات جنسی و آموزش های قبل و بعد از ازدواج و ...
۸	بررسی و ارائه طرح های نوآورانه کمی و کیفی در خصوص شیوع و علل کاهش نرخ باروری / سوء تغذیه / اضافه وزن و...
۹	بررسی علل زمینه‌ای ناهنجاری های رفتاری و اجتماعی و رفتارهای پرخطر جوانان و نوجوانان
۱۰	بررسی شیوع و ارزیابی عوامل مؤثر بر سلامت ناشی از معضلات اجتماعی بر ازدواج، شیوع طلاق و خشونت زنان
۱۱	انجام مطالعات کیفی در حوزه ی پرستاری و بهداشت باروری
۱۲	بررسی علل مرگ و میر مادران باردار و ارائه راهکارهای کاهش